

VEDTAK I SAK 2015/4

Klager: Naturvernforbundet i Hedmark

Innklaget: Kiær Mykleby
v/ Anders Kiær
Rogner gård
2480 Koppang

Saken gjelder

Krav om å få opplyst hvem som er tømmerkjøper og sertifikatholder i forbindelse med en bestemt hogst langs Hortabekken i Stor-Elvedal.

Saksgang og bakgrunn

Naturvernforbundet i Hedmark har fremmet krav om opplysninger om hvem som er tømmerkjøper og sertifikatholder for en bestemt kantsonehogst langs Hortabekken i Stor-Elvedal. Bakgrunnen for Naturvernforbundets krav om miljøinformasjon er at de stiller spørsmål ved hvorvidt den bestemte kantsonehogsten i Hortabekken var lovlig i henhold skogbruksloven og forskrift om bærekraftig skogbruk. Skogeier og innklaget, Kiær Mykleby, gjennomførte Hogsten i kantsonen i Hortabekken fordi det var problemer med råtne eller tørre trær/drivved som fløyt ned i inntaksdammen i Hortabekken. Fjerning av tømmeret kunne medføre en sikkerhetsrisiko for de ansatte i kraftproduksjonsanlegget, Storfallet kraftstasjon. Dermed ble det i 2012 besluttet og gjennomført manuell hogst. Skogbrukssjefen i Stor-Elvdal kommune har vurdert den konkrete hogsten etter skogbruksloven med forskrifter, og kommet frem til å at dette er sikringshogst. Fylkesmannens støtter Stor-Elvedals konklusjon. Klager er kjent med vurderingene fra kommunen og fylkeskommunen.

I brev av 18. september 2015 fremsatte Naturvernforbundet i Hedmark overfor Kiær Mykleby krav om å få opplyst hvem som var tømmerkjøper og sertifikatholder for hogsten langs kantsonen. I brev av 18. februar 2015 avslo Kiær Mykleby kravet med den begrunnelse at det ikke finnes hjemmel i miljøinformasjonsloven for å få opplyst hvem som er tømmerkjøper og sertifikatholder.

Klagenemnda for miljøinformasjon mottok klage datert 8. april 2015 fra Naturvernforbundet i Hedmark. Klagenemnda for miljøinformasjon orienterte per e-post 15. april 2015 Kiær Mykleby om klagen og opplyste at frist for inngivelse av tilsvar var satt til 6. mai 2015. Tilsvarsfristen ble deretter utsatt til 31. mai 2015. Innklagede sendte tilsvar innen fristen. Tilsvaret ble videresendt til klager med frist for kommentarer satt til 10. august 2015. Klager kom med ytterligere bemerkninger i saken 7. august 2015, disse ble oversendt innklagede 10. august 2015.

Klagers anførsler

Naturvernforbundet i Hedmark har begrunnet sin klage med at hogsten er i strid med miljøforskriften i skogsbruksloven, og det hevdes at *«det er tvilsomt om sertifiseringen er gjort i tråd med gjeldende regeleverk.»*

Videre opplyses at bakgrunnen for at klager ønsker informasjon om hvem som er sertifikatholder er for å finne ut hvem som har utstedt sertifikatet, og følgende fremkommer av klagen:

«Hvem som har kjøpt tømmeret interesserer oss egentlig ikke, men vi må vite det fordi vedkommende aktør er den som innehar sertifikatet, og som i neste instans kan vise oss hvem som har utstedt det. Om det ikke går an å vite hvem som er sertifikatholder og – utsteder, er sertifiseringsordningen lite verdt.»

Innklagedes anførsler

Kiær Mykleby på sin side hevder i sitt tilsvaret at hvem som er tømmerkjøper ikke er miljøinformasjon, og opplyser videre at hogsten er vurdert som *«akseptabel av to offentlige instanser, både på kommunalt nivå og av fylkesmannen. Hadde disse to instansene konkludert med at her har det forekommet uakseptable brudd i forhold til lovverk og forskrift, eller i forhold til Levende skog, ville informasjon om hvem som har kjøpt tømmeret vært relevant miljøinformasjon.»*

Videre redegjøres for at hogsten ble foretatt manuelt, hvilket ikke gir et driftsnetto og følgelig kan det ikke etter innklagedes oppfatning ha vært et økonomisk motiv ved hogsten. Innklagede anfører at opplysningen om hvem som er sertifikatholder vil avsløre informasjon om volum og pris. Innklagede hevder at opplysninger om tømmerkjøper er konkurransesensitive opplysninger, jf. Miljøinformasjonsloven § 17, med følgende begrunnelse:

«Lokalt, som en stor tilbyder av tømmer, er avtalemessige og økonomiske forhold rundt driftene og salget av tømmer av stor interesse. Det er i vårt område meget stor konkurranse mellom ulike tømmerkjøpere. De forsøker å finne ut hvem som har kjøpt virket for å kunne sammenlikne mot eget tilbud og dermed definere konkurrentenes priser. Dette gjøres ved å sammenlikne informasjon fra mange tilbud. Både vi som eiere og de ansatte får i tømmeralgssammenheng stadige spørsmål fra entreprenører og kjøpere om avtalemessige forhold (hva vi har betalt for driftene, størrelse på tømmerparti, hvem som er kjøper av de enkelte partier, tømmerpriser og priser på enkeltsortimenter og spesialvirke).

Effekten for oss (skogeier) er at tømmerkjøperne forsøker å legge seg så lavt som mulig i pris, men tilstrekkelig til å få tømmerpartiet. Åpenhet om hvem som kjøper virket vil dermed kunne bidra til lavere pris for skogeier på sikt, og dermed lavere lønnsomhet både for oss og andre skogeiere i distriktet. Videre benyttes virkemidler som å forsøke å binde opp entreprenører som tar oppdrag for den konkurrenten som vant anbudet osv. - noe som dermed vil påvirke driftsvilkårene negativt for skogeier. Over år er det fallende realpriser på tømmer samt for de tradisjonelle sluttprodukter som trelast og papir. Det er derfor en kamp om hver krone innen skogsdrifter og

tømmersalg. Vi er bekymret for at kjøpersiden skal få enda større makt gjennom ytterligere tilgang på informasjon av avtalerettslige forhold.»

Nemndas vurdering

I denne saken har Naturvernforbundet i Hedmark krevd å få opplyst hvem som er tømmerkjøper og sertifikatholder for en bestemt kantsonehogst langs Hortabekken. Det nevnes at nemda tidligere har behandlet flere saker der klager har krevd nærmere angitt informasjon om skogeiendommer og forvaltningen av disse. Av særlig betydning nevnes vedtak 2009/05 og vedtakene 2010/4, 5 og 6, som ble forent til felles behandling. I tillegg har også Høyesterett behandlet et spørsmål som gjaldt et krav om kartdata og oversikt over gammel og biologisk mangfoldig skog i Løvenskiold-avgjørelsen, inntatt i Rt. 2010 side 385.

Vurdering av hvorvidt opplysningene er miljøinformasjon etter miljøinformasjonsloven § 2

Det første nemda må ta stilling til er hvorvidt informasjonen om hvem som er tømmerkjøper og dermed også innehar sertifikatet, er miljøinformasjon. Miljøinformasjonsloven § 2 har følgende definisjon av hva som er miljøinformasjon:

«(1) Med miljøinformasjon menes faktiske opplysninger og vurderinger om

a) miljøet,

b) faktorer som påvirker eller kan påvirke miljøet, herunder

- planlagte og iverksatte tiltak eller aktiviteter i miljøet,

- produkters egenskaper eller innhold,

- forhold ved drift av virksomhet, og

- administrative avgjørelser og tiltak, herunder enkeltavgjørelser, avtaler, regelverk, planer, strategier og programmer, samt tilhørende analyser, beregninger og forutsetninger,

c) menneskers helse, sikkerhet og levevilkår i den grad de påvirkes eller kan bli påvirket av tilstanden i miljøet eller faktorer som nevnt i bokstav b.

(2) Med miljøet forstås det ytre miljø inkludert kulturminner og kulturmiljø.»

Det følger av forarbeidene til bestemmelsene at en vid forståelse av begrepet skal legges til grunn, jf. Ot.prp. nr. 116 (2001-2002) side 143 høyre spalte. Etter bokstav a er miljøinformasjon faktiske opplysninger og vurderinger om miljøet. På side 53 i Ot.prp. nr. 116 (2001-2002) er det presisert at vanlige kart og geografiske opplysninger om for eksempel høyden på et fjell eller dybden på et vann i seg selv ikke er miljøopplysninger. For at noe skal være miljøinformasjon etter bokstav a, må det si noe om tilstanden til miljøelementer. Opplysning om navn på tømmerkjøper sier ikke noe om miljøet eller skogens tilstand og vil etter nemndas syn ikke være omfattet etter miljøinformasjonsloven § 2 første ledd a. Tilsvarende er lagt til grunn i nemndas avgjørelse av sak 2010/4-5-6.

Begrepet miljøinformasjon omfatter etter § 2 bokstav b også faktiske opplysninger og vurderinger om faktorer som påvirker eller kan påvirke miljøet. I første rekke siktes det til menneskelig aktivitet som påvirker utviklingen i miljøstanden, f.eks. utslipp av forurensende stoffer, støy eller stråling. Oppstillingen i miljøinformasjonsloven § 2 er ikke uttømmende, jf. Ot.prp. nr. 116 (2001-2002) side 144 høyre spalte. Informasjon om produkters egenskaper er også omfattet i den grad disse påvirker eller kan påvirke miljøet.

Spørsmålet nemda må ta stilling til er hvorvidt navn på tømmerkjøper er en faktor som påvirker eller kan påvirke miljøet. Hvem som er tømmerkjøper sier ikke noe om miljøet, skogen, eller hvilke vurderinger som er foretatt i forkant av hogsten, men ved å få tilgang til disse opplysningene vil man kunne få tilgang til vurderingene som er foretatt ved sertifiseringen av hogstpartiet.

Etter skogsbruksloven og forskrift om bærekraftig skogbruk er det skogeier som ved gjennomføring av skogbrukstiltak skal sørge for at det blir tatt nødvendig hensyn til miljøet, jf. Forskrift om bærekraftig skogbruk § 3. PEFC Norge er skognæringens eget sertifiseringssystem, og ikke kommunens ansvarsområde. Regelverkets innhold er imidlertid knyttet til hverandre. I dette tilfellet er det skogeier som har besluttet og besørget hogsten, og har vært i dialog med kommunen og fylkesmannen. Sertifiseringsordningen har således ingen betydning for hvorvidt hogsten er lovlig eller ikke. Slik nemda ser det vil ikke opplysningene om hvem som er sertifikatholder kunne påvirke miljøet. Rent faktisk vil opplysningene evt. kunne brukes til å rette søkelys på vurderingene som er foretatt i medhold av sertifiseringsordningene. Slik nemda ser det er ikke navn på tømmerkjøper en faktor som påvirker eller kan påvirke miljøet, selv om opplysningene kan brukes i miljøsammenheng.

Imidlertid er det, som tidligere nevnt, slik at begrepet miljøinformasjon fortolkes vidt. I nemdsvedtaket 2010/4, 5 og 6, som ble behandlet samlet, var det spørsmål om hvem som var skogeier. Klager ønsket informasjon om skogeier for å kunne identifisere hvem som var ansvarlig for tiltak i skogen, og for å kunne overvåke at miljøforpliktelsene ble fulgt opp. Her uttaler nemda at formålsbetraktninger og hensiktsmessighetshensyn tilsier at opplysninger som kan bidra til å fremme lovens formål vil kunne omfattes av miljøinformasjonsbegrepet, selv om det er informasjon av en art som ligger i ytterkanten av lovens ordlyd. I disse sakene var det vurdert som relevant for lovens formål at opplysninger om skogeier (selger) kunne gjøre det lettere for klager å identifisere hvem som har ansvar for tiltak i skogen, for å kunne overvåke miljøforpliktelsene som påhviler skogeier. På tross av at lovens formål tilsa at informasjon om skogeier er miljøinformasjon, kom nemda til at dette i seg selv ikke var tilstrekkelig til å anse informasjonen som miljøinformasjon iht. loven. Nemda la i denne avgjørelsen vekt på at opplysningene må sies å ligge på siden av hva nemnda oppfatter har vært lovgivers intensjon med miljøinformasjonsloven § 2.

Det nevnes at nemdsvedtaket 2010/4, 5 og 6 gjaldt spørsmål om hvem som var skogeier, som i henhold til skogregelverket er juridisk ansvarlig for miljøvurderingene og tiltak som foretas i egen skog. Videre er det lagt til grunn i nemdspraksis at opplysninger om miljøforhold i skogen slik som planlagt og iverksatt hogst, utgjør forhold ved skogeiers virksomhet som skogeier er ansvarlig for å opplyse om i henhold til mil. § 16 jf. § 2. Når ikke navet på skogeier er ansett å falle innenfor miljøinformasjonsbegrepet så kan nemda vanskelig se hvordan navnet på tømmerkjøper kan være omfattet av miljøinformasjonsbegrepet.

Nemnda mener at det faktum at opplysningene om tømmerkjøper kan brukes til å få innsyn i sertifiseringsordningen ikke er tilstrekkelig for å anse opplysningene som miljøinformasjon.

Basert på det ovennevnte er nemdas konklusjon at opplysningen om hvem som er tømmerkjøper faller utenfor definisjonen i miljøinformasjonsloven § 2.

Ettersom nemda har kommet til at opplysningene som er krevd i saken ikke er omfattet av miljøinformasjonsloven § 2, er det ikke nødvendig for nemda å gå nærmere inn på de øvrige anførselene i saken. Når opplysningene ikke er å anse som miljøinformasjon, har klager ikke krav på utlevering av informasjon, jf. Miljøinformasjonsloven § 9 og 16. Nemdas konklusjon er at klagen ikke har ført frem.

Vedtak

Med hjemmel i lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser (miljøinformasjonsloven) § 19 fattes følgende vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er avsagt etter behandling på nemndsmøtet 7. september 2015 og senere utveksling av tekst til vedtak på e-post. Vedtaket er datert den dagen alle medlemmene har gitt sitt samtykke til teksten.

Vedtaket er endelig og partene har ikke klagerett.

Twist om plikter og rettigheter etter mil. kapittel 4 kan bringes inn for domstolene ved søksmål. Partene i søksmålet vil være den som har fremsatt det omtvistede kravet og den virksomheten kravet retter seg mot, jf. forskrift 14. desember 2003 nr. 1572 om Klagenemnda for miljøinformasjon § 10.

Oslo, 7. september 2015

Hans Petter Graver

Ina Lindahl Nyrud

Torgrim Fjellstad

Espen Heggedal

Andreas Pihlstrøm